Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

►**B** **EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2001/29/EG**

av den 22 maj 2001

om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället

(EGT L 167, 22.6.2001, s. 10)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
►**M1**	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017	L 242	6	20.9.2017

▼B

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2001/29/EG

av den 22 maj 2001

om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället

KAPITEL I

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv avser det rättsliga skyddet för upphovsrätt och närstående rättigheter inom den inre marknaden, med särskild tonvikt på informationssamhället.

2. Med undantag av de fall som anges i artikel 11 skall detta direktiv inte på något sätt påverka befintliga gemenskapsbestämmelser om

a) det rättsliga skyddet för datorprogram,

b) uthyrnings- och utlåningsrättigheter samt vissa upphovsrätter, närstående rättigheter på immaterialrättens område,

c) upphovsrätt och närstående rättigheter beträffande satellitsändningar och vidaresändningar via kabel av program,

d) skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter,

e) det rättsliga skyddet för databaser.

KAPITEL II

RÄTTIGHETER OCH UNDANTAG

Artikel 2

Rätten till mångfaldigande

Medlemsstaterna skall föreskriva en ensamrätt att tillåta eller förbjuda direkt eller indirekt, tillfälligt eller permanent, mångfaldigande, oavsett metod och form, helt eller delvis

a) för upphovsmän: av deras verk,

b) för utövande konstnärer: av upptagningar av deras framföranden,

c) för fonogramframställare: av deras fonogram,

d) för framställarna av de första upptagningarna av filmer: av original och kopior av deras filmer,

▼B

e) för radio- och televisionsföretag: av upptagningar av deras utsändningar, trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar.

Artikel 3

Rätten till överföring av verk till allmänheten och rätten att göra andra alster tillgängliga för allmänheten

1. Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda varje överföring till allmänheten av deras verk, på trådbunden eller trådlös väg, inbegripet att verken görs tillgängliga för allmänheten på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dessa verk från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

2. Medlemsstaterna skall ge ensamrätt att tillåta eller förbjuda tillgängliggörandet för allmänheten, på trådbunden eller trådlös väg, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer,

a) för utövande konstnärer: av upptagningar av deras framföranden,

b) för fonogramframställare: av deras fonogram,

c) för framställarna av de första upptagningarna av filmer: av originalet och kopior av deras filmer, och

d) för radio- och televisionsföretag: av upptagningar av deras sändningar, trådöverförda såväl som luftburna, inklusive kabel- och satellitsändningar.

3. De rättigheter som avses i punkterna 1 och 2 skall inte anses vara konsumerade genom någon form av överföring till allmänheten eller genom att alster görs tillgängliga för allmänheten enligt denna artikel.

Artikel 4

Spridningsrätt

1. Medlemsstaterna skall ge upphovsmän en ensamrätt att tillåta eller förbjuda all slags spridning till allmänheten, genom försäljning eller på annat sätt, av originalet av deras verk eller av kopior av detta.

2. Spridningsrätten för originalet eller kopior av verket skall inte konsumeras inom gemenskapen förutom i de fall då den första försäljningen av exemplaret i fråga, eller då den första gången någon annan form av överföring av äganderätten till detta, görs inom gemenskapen av rättsinnehavaren eller med dennes samtycke.

Artikel 5

Undantag och inskränkningar

1. Tillfälliga former av mångfaldigande enligt artikel 2, som är flyktiga eller utgör ett inkluderande av underordnad betydelse och som utgör en integrerad och väsentlig del i en teknisk process och vars enda syfte är att möjliggöra

a) en överföring i ett nät mellan tredje parter via en mellanhand eller

▼B

b) en laglig användning

av ett verk eller annat alster och som inte har någon självständig ekonomisk betydelse, skall undantas från den rätt till mångfaldigande som avses i artikel 2.

2. Medlemsstaterna får föreskriva undantag eller inskränkningar från den rätt till mångfaldigande som avses i artikel 2 i följande fall:

a) För mångfaldigande på papper eller varje annat liknande medium utfört med någon form av fotografisk teknik eller genom någon annan process med liknande resultat, med undantag av notblad, under förutsättning att rättsinnehavarna får rimlig kompensation.

b) För mångfaldigande på alla typer av medier utfört av en fysisk person för privat bruk och där syftet varken direkt eller indirekt är kommersiellt, under förutsättning att rättsinnehavarna får rimlig kompensation varvid hänsyn skall tas till huruvida de tekniska åtgärder som avses i artikel 6 har tillämpats på det berörda verket eller alstret eller inte.

c) För särskilda fall av mångfaldigande, utan direkt eller indirekt ekonomisk eller kommersiell vinning, av bibliotek, utbildningsanstalter eller museer som är tillgängliga för allmänheten eller av arkiv.

d) För efemära upptagningar av verk som utförs av radio- och televisionsföretag med hjälp av egen utrustning och för användning i de egna sändningarna; bevarande av dessa inspelningar i officiella arkiv får tillåtas med hänvisning till deras särskilda dokumentära värde.

e) För mångfaldigande av radio- och televisionssändningar som utförs av sociala institutioner med icke-kommersiella syften, till exempel sjukhus eller fängelser, under förutsättning att rättsinnehavarna får rimlig kompensation.

3. Medlemsstaterna får föreskriva undantag eller inskränkningar i de rättigheter som avses i artiklarna 2 och 3 i följande fall:

a) Användning uteslutande i illustrativt syfte inom undervisning eller vetenskaplig forskning, i den utsträckning som är motiverad med hänsyn till det icke-kommersiella syfte som skall uppnås, förutsatt att källan, inbegripet upphovsmannens namn, anges, om inte detta visar sig vara omöjligt.

▼M1

b) Användning till förmån för personer med funktionsnedsättning, om användningen har direkt samband med funktionsnedsättningen och är av icke-kommersiell natur, i den utsträckning som krävs med hänsyn till funktionsnedsättningen i fråga, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 ([1]).

▼B

c) Mångfaldigande av pressen, överföring till allmänheten eller tillgängliggörande av utgivna artiklar om aktuella ekonomiska, politiska eller religiösa ämnen eller av verk eller andra alster av liknande slag i radio- eller televisionssändningar om sådan användning

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EUT L 242, 20.9.2017, s. 6).

▼B

inte är förenad med uttryckliga förbehåll och förutsatt att källan, inbegripet upphovsmannens namn, anges, eller användning av verk eller andra alster i samband med nyhetsrapportering, i den utsträckning som är motiverad med hänsyn till informationssyftet och förutsatt att källan, inbegripet upphovsmannens namn, anges, om inte detta visar sig vara omöjligt.

d) Citat för användning i t.ex. kritik och recensioner, förutsatt att de avser ett verk eller annat alster som redan lagligen gjorts tillgängligt för allmänheten, att källan, inbegripet upphovsmannens namn, anges, om inte detta visar sig vara omöjligt, och att användningen sker i enlighet med god sed samt i den utsträckning som krävs med hänsyn till det särskilda ändamålet.

e) Användning i den allmänna säkerhetens intresse eller för att garantera ett korrekt genomförande eller en korrekt rapportering av ett administrativt, parlamentariskt eller rättsligt förfarande.

f) Användning av politiska tal samt utdrag ur offentliga föreläsningar eller liknande verk eller alster i den utsträckning som är motiverad med hänsyn till informationssyftet och förutsatt att källan, inbegripet upphovsmannens namn, anges, förutom då detta visar sig vara omöjligt.

g) Användning under religiösa högtidligheter eller officiella högtidligheter som anordnas av en offentlig myndighet.

h) Användning av verk, till exempel arkitektoniska verk eller skulpturer, avsedda att vara stadigvarande placerade på allmän plats.

i) Inkluderande av underordnad betydelse av ett verk eller annat alster som del i ett annat material.

j) Användning i syfte att annonsera en offentlig utställning eller försäljning av konstnärliga verk, i den utsträckning som behövs för att främja evenemanget, men all annan kommersiell användning är utesluten.

k) Användning i karikatyr-, parodi- eller pastischsyfte.

l) Användning i samband med demonstration eller reparation av utrustning.

m) Användning av ett konstnärligt verk i form av en byggnad eller en ritning eller plan av en byggnad i syfte att rekonstruera denna byggnad.

n) Användning genom överföring eller genom tillgängliggörande för enskilda i forskningssyfte eller för privata studier genom därför avsedda terminaler i lokalerna hos sådana inrättningar som avses i punkt 2 c av verk och andra alster som finns i deras samlingar och som inte omfattas av köpe- eller licensvillkor.

o) Användning i vissa andra fall av mindre betydelse där undantag eller inskränkning redan finns enligt nationell lagstiftning, förutsatt att de endast berör analog användning och inte påverkar den fria rörligheten för varor och tjänster inom gemenskapen, om inte annat föreskrivs i de övriga undantag och inskränkningar som anges i denna artikel.

4. Om medlemsstaterna får föreskriva undantag eller inskränkning från rätten att mångfaldiga enligt punkterna 2 och 3 får de också föreskriva undantag eller inskränkning från spridningsrätten enligt artikel 4 i den utsträckning som är motiverad med hänsyn till syftet med det tillåtna mångfaldigandet.

▼B

5. De undantag och inskränkningar som föreskrivs i punkterna 1, 2, 3 och 4 får endast tillämpas i vissa särskilda fall som inte strider mot det normala utnyttjandet av verket eller annat alster och inte oskäligt inkräktar på rättsinnehavarnas legitima intressen.

KAPITEL III

SKYDD AV TEKNISKA ÅTGÄRDER OCH AV INFORMATION OM RÄTTIGHETSFÖRVALTNING

Artikel 6

Förpliktelser i fråga om tekniska åtgärder

1. Medlemsstaterna skall ge tillfredsställande rättsligt skydd mot kringgående av effektiva tekniska åtgärder om personen som utför kringgåendet känner till eller har skälig anledning att anta att han eller hon utför en sådan handling.

2. Medlemsstaterna skall ge tillfredsställande rättsligt skydd mot tillverkning, import, spridning, försäljning, uthyrning, marknadsföring i försäljnings- eller uthyrningssyfte eller innehav i kommersiellt syfte av anordningar, produkter eller komponenter eller tillhandahållande av tjänster som

a) marknadsförs eller utannonseras i syfte att kringgå, eller

b) endast har ett begränsat kommersiellt intresse eller användningsområde av betydande art utöver att kringgå, eller

c) huvudsakligen är utformade, konstruerade, anpassade eller framtagna i syfte att möjliggöra eller underlätta kringgående av

en effektiv teknisk åtgärd.

3. I detta direktiv avses med teknisk åtgärd varje teknik, anordning eller komponent som har utformats till att vid normalt bruk förhindra eller begränsa handlingar, med avseende på verk eller andra alster, som inte är tillåtna av innehavaren av enligt lag föreskriven upphovsrätt eller enligt lag föreskrivna till upphovsrätten närstående rättigheter eller av den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i direktiv 96/9/EG. Tekniska åtgärder skall anses vara ”effektiva” om användningen av ett skyddat verk eller annat alster kontrolleras av rättsinnehavarna genom en åtkomstkontroll- eller skyddsprocess, t.ex. kryptering, kodning eller annan omvandling av verket eller alstret eller en kontrollmekanism för kopiering, om processen uppfyller skyddsändamålet.

4. Trots det rättsliga skyddet enligt punkt 1, i avsaknad av frivilliga åtgärder från rättsinnehavarnas sida, inbegripet avtal mellan rättsinnehavare och andra berörda parter, skall medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att rättsinnehavarna gör det möjligt för en person, som enligt nationell lagstiftning har rätt att utnyttja undantag eller inskränkningar i enlighet med artikel 5.2 a, 5.2 c-e, 5.3a-b eller 5.3 e, att utnyttja sådana undantag eller inskränkningar i den mån som behövs för att sådana undantag eller inskränkningar skall kunna utnyttjas, om denna person har laglig tillgång till det skyddade verket eller alstret i fråga.

▼B

Medlemsstaterna får även vidta sådana åtgärder när det gäller en person som har rätt att utnyttja ett undantag eller en inskränkning enligt artikel 5.2 b, om inte rättsinnehavarna redan möjliggjort mångfaldigande för privat bruk i den mån som behövs för att undantaget eller inskränkningen i fråga skall kunna utnyttjas och i enlighet med bestämmelserna i artikel 5.2 b och 5.5, utan att rättsinnehavarna hindras från att i enlighet med dessa bestämmelser vidta lämpliga åtgärder vad avser antalet exemplar vid mångfaldigandet.

De tekniska åtgärder som tillämpas frivilligt av rättsinnehavarna, inbegripet sådana som tillämpas vid genomförandet av frivilliga avtal, och tekniska åtgärder som tillämpas vid genomförandet av de åtgärder som vidtas av medlemsstaterna, skall åtnjuta det rättsliga skydd som föreskrivs i punkt 1.

Bestämmelserna i första och andra stycket skall inte tillämpas på verk eller andra alster som gjorts tillgängliga för allmänheten i enlighet med överenskomna avtalsvillkor på ett sätt som gör att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer.

När denna artikel tillämpas inom ramen för direktiv 92/100/EEG och 96/9/EG skall denna punkt gälla i tillämpliga delar.

Artikel 7

Förpliktelser beträffande information om rättighetsförvaltning

1. Medlemsstaterna skall ge tillfredsställande rättsligt skydd mot följande handlingar som utförs av personer med vetskap om att detta sker utan tillstånd, nämligen

a) avlägsnar eller ändrar elektronisk information om rättighetsförvaltning, eller

b) vad gäller verk eller andra alster, som är skyddade enligt detta direktiv eller enligt kapitel III i direktiv 96/9/EG och från vilka information om rättighetsförvaltning har avlägsnats eller ändrats utan tillstånd, sprider, importerar i spridningssyfte, sänder ut i radio eller television, överför till eller gör dessa verk eller alster tillgängliga för allmänheten

om personen i fråga vet eller har skälig anledning att anta att han därigenom orsakar, möjliggör, underlättar eller döljer intrång i någon i lag föreskriven upphovsrätt eller i lag föreskrivna upphovsrätten närstående rättigheter eller enligt den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i direktiv 96/9/EG.

2. I denna artikel avses med information om rättighetsförvaltning all information, lämnad av rättsinnehavare i syfte att identifiera ett verk eller annat alster som avses i detta direktiv eller omfattas av den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i direktiv 96/9/EG, upphovsmannen eller andra rättsinnehavare, eller information om villkoren för användning av verket eller alstret liksom eventuella nummer eller koder som uttrycker sådan information.

Bestämmelserna i första stycket skall gälla när någon av dessa uppgifter är kopplad till en kopia av, eller framträder i samband med överföring till allmänheten av, ett verk eller annat alster som avses i detta direktiv eller omfattas av den rätt av sitt eget slag som föreskrivs i kapitel III i direktiv 96/9/EG.

▼B

KAPITEL IV

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 8

Sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder

1. Medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder i fråga om intrång i de rättigheter och skyldigheter som fastställs i detta direktiv samt vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa sanktioner och möjligheter att vidta rättsliga åtgärder tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att rättsinnehavare, vilkas intressen berörs av en intrångshandling som utförs inom dess territorium, kan föra talan om skadestånd och/eller begära föreläggande samt, i tilllämpliga fall, föra talan om beslag av det material som använts vid intrånget och även av sådana anordningar, produkter eller komponenter som avses i artikel 6.2.

3. Medlemsstaterna skall se till att rättsinnehavare har möjlighet att begära ett föreläggande gentemot mellanhänder vars tjänster utnyttjas av en tredje part för att begå intrång i en upphovsrätt eller närstående rättighet.

Artikel 9

Fortsatt tillämpning av andra rättsliga bestämmelser

Detta direktiv påverkar inte bestämmelser om i synnerhet patenträtt, varumärkesrätt, mönsterrätt, bruksmodeller, kretsmönster i halvledarprodukter, typsnitt, villkorad tillgång, tillgång till kabelöverföringar av radio- och televisionstjänster, skyddet för nationalskatter, deponeringsskyldighet enligt lag, lagstiftning om kartellbildning och illojal konkurrens, affärshemligheter, säkerhet, sekretess, dataskydd och skydd för privatlivet, tillgång till allmänna handlingar samt avtalsrätt.

Artikel 10

Tillämpning i tiden

1. Bestämmelserna i detta direktiv skall tillämpas på alla verk och alla andra alster som avses i detta direktiv och som den 22 december 2002 skyddas genom medlemsstaternas lagstiftning om upphovsrätt och närstående rättigheter eller som uppfyller kriterierna för skydd enligt bestämmelserna i detta direktiv eller i de bestämmelser som avses i artikel 1.2.

2. Detta direktiv skall inte påverka åtgärder som har vidtagits och rättigheter som har förvärvats före den 22 december 2002.

Artikel 11

Tekniska anpassningar

1. Direktiv 92/100/EEG ändras härmed på följande sätt:

a) Artikel 7 skall utgå.

▼B

b) Artikel 10.3 skall ersättas med följande:

”3. Inskränkningarna får endast tillämpas i vissa särskilda fall som inte strider mot det normala utnyttjandet av alstret och inte oskäligt inkräktar på rättsinnehavarens legitima intressen.”

2. Artikel 3.2 i direktiv 93/98/EEG skall ersättas med följande:

”2. Fonogramframställares rättigheter skall upphöra 50 år efter det att upptagningen gjordes. Om fonogrammet har publicerats lagligt under den tiden skall dock dessa rättigheter upphöra 50 år från dagen för den första lagliga publiceringen. Om ingen laglig publicering har ägt rum under den period som anges i första meningen och om fonogrammet har lagligen överförts till allmänheten under denna period skall rättigheterna upphöra 50 år efter den dag då den första lagliga överföringen gjordes till allmänheten.

Om emellertid skyddstiden enligt denna punkt, i dess lydelse före ändringen genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (*), har löpt ut och fonogramframställares rättigheter inte längre är skyddade den 22 december 2002 skall denna punkt inte innebära att de rättigheterna åter blir skyddade.

_____

(*) EGT L 167, 22.6.2001, s. 10.”

Artikel 12

Slutbestämmelser

1. Senast den 22 december 2004 och därefter vart tredje år skall kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv, i vilken kommissionen bl.a. med stöd av särskild information som lämnats av medlemsstaterna särskilt skall undersöka tillämpningen av artiklarna 5, 6 och 8 mot bakgrund av utvecklingen på den digitala marknaden. När det gäller artikel 6 skall den särskilt undersöka om den artikeln ger en tillräcklig skyddsnivå och om lagliga handlingar påverkas negativt av användningen av effektiva tekniska åtgärder. När så krävs, särskilt för att säkerställa en fungerande inre marknad enligt artikel 14 i fördraget, skall kommissionen föreslå ändringar av detta direktiv.

2. Skyddet av närstående rättigheter enligt detta direktiv inverkar inte på något sätt på skyddet av upphovsrätt.

3. En kontaktkommitté inrättas härmed. Den skall bestå av företrädare för de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna. Den skall ha en företrädare för kommissionen som ordförande och sammanträda antingen på dennes initiativ eller på begäran av en medlemsstats delegation.

4. Kommittén skall ha följande uppgifter:

a) Att undersöka detta direktivs följder för den inre marknaden och att uppmärksamma eventuella svårigheter.

▼B

b) Att anordna samråd om alla frågor i samband med tilllämpningen av detta direktiv.

c) Att underlätta informationsutbytet om den relevanta utvecklingen såväl i fråga om lagstiftning och rättspraxis som på det ekonomiska, sociala, kulturella och tekniska området.

d) Att fungera som ett forum för bedömning av den digitala marknaden för verk och andra alster, däribland även privatkopiering och användning av tekniska åtgärder.

Artikel 13

Genomförande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 22 december 2002. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 14

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 15

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.